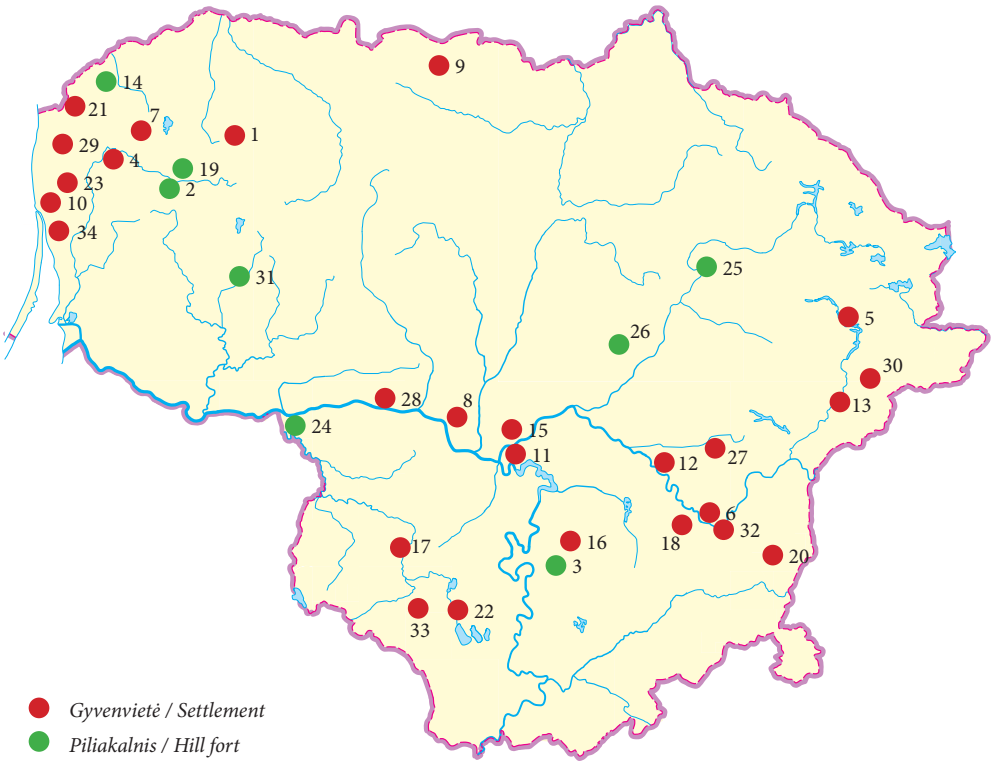

1 – Džiuginėnai;
2 – Gandinga,
3 – Geruliai,
4 – Gintarai,
5 – Ginučiai,
6 – Gudeliai (žr. III),
7 – Imbarė,
8 – Jaučakiai,
9 – Kalnelis,
10 – Kalotė,
11 – Kaunas (žr. VI),
12 – Kernavė,
13 – Kirdeikiškė,
14 – Kubiliškė,
15 – Lentainiai,
16 – Lepelionys,
17 – Meškučiai,
18 – Moluvėnai,
19 – Nausodis,
20 – Savičiūnai,
21 – Senoji Įpiltis,
22 – Simnas (žr. XI),
23 – Stančiai,
24 – Sudargas,
25 – Šeimyniškėliai,
26 – Šinkūnai,
27 – Turlojiškės,
28 – Veliuona,
29 – Užpelkiai,
30 – Varakaliai (žr. XI),
31 – Vedriai,
32 – Vilnius (ir VI),
33 – Zubriai,
34 – Žardė.

Bronius Dakanis

Gandingos archeologinės vietovės žvalgomieji tyrimai

Vadovaudamasi Gandingos archeologinio komplekso (Plungės r.) konservavimo ir pritaikymo lankymui techniniu projektu, IĮ „Senų senovė“ atliko netoli komplekso (Gandingos piliakalnio su gyvenviete) esančių dar neregistruotų objektų – spėjamos Gandingos dvarvietės, kapinyno, vadinamo Pasklepiais, piliakalnio II, vadinamo Ožkupriu, ir senovės gyvenvietės bei antrojo Nausodžio piliakalnio žvalgomuosius archeologinius tyrimus. Be to,

1 pav. Gandingos archeologinė vietovė: 1 – Gandingos piliakalnis, vadinamas Pilies kalnu, su gyvenviete (A791KP); 2 – Gandingos kapinynas (A790); 3 – Gandingos piliakalnis II, vadinamas Ožkupriu; 4 – Gandingos senovės gyvenvietė; 5 – Varkalių piliakalnis su gyvenviete (A825KP); 6 – Nausodžio, Mardosų kapinynas, vadinamas Kapkalniu (A804P); 7 – Naujasodžio piliakalnis, vadinamas Pilale, su gyvenviete (A805KP); 8 – Naujasodžio piliakalnis II, vadinamas Pilale; 9 – Gandingos dvarvietė; 10 – archeologinė radimvietė; 11 – archeologinė radimvietė II; 12 – senovės kelias; 13 – kryžiaus vieta; 14 – akmens su ženklais vieta; 15 – titnago dirbinių radimvietė; 16 – šaltinis; 17 – kabančio tilto vieta; 18 – daugiakamienis ąžuolas.

Fig. 1. The Gandinga archaeological site: 1 – The Gandinga hill fort site, which is called Pilis (Castle) Hill, and settlement (A791KP); 2 – Gandinga cemetery (A790); 3 – Gandinga hill fort site II, which is called Ožkupris; 4 – Gandinga old settlement; 5 – The Varkalis hill fort site and settlement (A825KP); 6 – Nausodis – Mardosai cemetery, which is called Kapkalnis (A804P); 7 – The Naujasodis hill fort site, which is called Pilalė, and settlement (A805KP); 8 – Naujasodis hill fort site II, which is called Pilalė; 9 – The Gandinga manor site; 10 – An archaeological find spot; 11 – Archaeological find spot II; 12 – The old road; 13 –The site of a cross; 14 – The location of a stone with markings; 15 – A flint knapping area find spot; 16 – A spring; 17 – The location of a suspended bridge; 18 – An oak with multiple trunks.

2 pav. Archeologinis šurfas Gandingos piliakalnyje II, vadinamas Ožkupriu, iš PR pusės. B. Dakanio nuotr.

Fig. 2. The test pit, from the SE, at Gandinga hill fort site II, which is called Ožkupris.

3 pav. Gandingos piliakalnio II, vadinamo Ožkupriu, radiniai: lipdytų (pakraštėliai) ir žiesto (dešinėje) puodų šukės iš tirto šurfo. B. Dakanio nuotr.

Fig. 3. Finds from Gandinga hill fort site II, which is called Ožkupris: sherds of hand built (rims) and thrown (on the right) pots from the excavated test pit.

vykdyta Gandingos piliakalnio aikštelėje ir pylime nežinomų asmenų iškastų dviejų duobių fiksacija, žvalgyta ir nustatyta V kryptimi didesnė Gandingos piliakalnio gyvenvietės teritorija, žvalgytos ir tikslintos visų kitų greta Gandingos piliakalnio su gyvenviete esančių registruotų archeologinių vietų (Gandingos ir Nausodžio (Mardosų) kapinynų, Nausodžio (Varkalių) ir Varkalių piliakalnių su gyvenvietėmis) teritorijos, nustatytos jų koordinatės (1 pav.).

Žvalgomųjų archeologinių tyrimų metu Gandingos kalvoje, vadinamoje Ožkupriu, bei dešiniajame Babrungo upės krante, į Š nuo Gandingos piliakalnio ir kapinyno esančioje

4 pav. Gandingos piliakalnio II, vadinamo Ožkupriu, radinys – akmeninių trinamųjų girnų trintuvo pusė iš tirto šurfo. B. Dakanio nuotr.

Fig. 4. Finds from Gandinga hill fort site II, which is called Ožkupris: half of a saddle quern stone from the excavated test pit.

pailgoje ŠV–PR kryptimi kalvoje ištirtas 2 m^2 ploto ir iki 75 cm gylio šurfas (2 pav.). Aptiktas išlikęs iki 75 cm gylio gynybinis griovys priešpilyje, židinys, lipdytų puodų lygiu ir grublėtu (?) paviršiumi šukių. Grublėtos keramikos pakraštėlis tiesus, 1 cm storio, lygios keramikos – S formos skersinio pjūvio, plonėjantis nuo 9 iki 6 mm, ankstyva žiesta šukė buvo 7–8 mm storio, puošta banguotu ornamentu (3 pav.). Dar rasta akmeninių trintuvų

5 pav. Gandingos piliakalnis II, vadinamas Ožkupriu, iš PR pusės. B. Dakanio nuotr.

Fig. 5. Gandinga hill fort site II, which is called Ožkupris, from the SE.

6 pav. Gandingos dvarvietė iš P pusės. B. Dakanio nuotr.

Fig. 6. Gandinga manor site from the S.

fragmentų (iš kurių vieno pusė buvo 7,9–8,2 cm skersmens (4 pav.)) molio tinko gabalėlių. Tiriant ir žvalgant nustatyta, kad kalva –

0 5 cm

8 pav. Keramika (keptuvių kojelės, žiestų puodų, puoštų banguotų ir lygiagrečių linijų ornamentais, šukės irąselė, plokštinio koklio fragmentas) iš tirto šurfo Gandingos dvarvietėje ir jo aplinkos. B. Dakanio nuotr.

Fig. 8. Pottery (feet from pans; sherds and a handle from thrown pots decorated with wavy and parallel line designs; and a stove tile fragment) from the test pit at the Gandinga manor site and its vicinity.

0 5 cm

7 pav. Geležiniai dirbiniai iš tirto šurfo Gandingos dvarvietėje. B. Dakanio nuotr.

Fig. 7. Iron artefacts from the test pit at the Gandinga manor site.

tai piliakalnis su priešpiliu ŠV gale, pylimu ir aikštele (viduryje), terasa PR gale bei griova – gynybiniu grioviu iš PV. Priešpilio aikštelė apie 17 m ilgio, išlikusio 2 m pločio, su grioviu prieš pylimą jos PR gale (griovio plotis nenustatytas, nes jis užpiltas išskleisto pylimo gruntu). Pylimas piliakalnio aikštelės ŠV gale išskleistas, 7 m pločio ir apie 0,5 m aukščio, likęs apie 4 m ilgio. Aikštelė apie 7 m ilgio, likęs tik jos pats kraštas prie šlaito, žemiau aikštelės buvusios terasos likusi tik šlaito ketera. Iš buvusios griovos, ėjusios PV kalvos papėde įstrižai Babrungo upės kranto šlaitui, suformuotas gynybinis griovys, kuris ŠV piliakalnio gale jau lygiagretus šlaito viršui. Piliakalnio šlaitai nuo griovos pusės pastatinti, ŠR šlaitas griūva plaunamas Babrungo potvynių (5 pav.). Piliakalnis būdingas II tūkst. pradžiai.

0 2 cm

9 pav. Gandingos senovės gyvenvietės radiniai: žiedo išplatintu viršumi ir lankinės segės fragmentai. B. Dakanio nuotr.

Fig. 9. Finds from the Gandinga old settlement: fragments of a ring with a flattened head and of a crossbow brooch.

0 2 cm

10 pav. Gandingos senovės gyvenvietės keramika: žiestų puodų, puoštų bangelių ir linijų ornamentais, šukės iš tirtos perkasos 1 ir šurfo. B. Dakanio nuotr.

Fig. 10. Pottery from the Gandinga old settlement: sherds of thrown pots decorated with wavy and linear designs from trench 1 and a test pit.

11 pav. Gandingos senovės gyvenvietė ir tyrimų vieta (kairėje) iš ŠR pusės. B. Dakanio nuotr.

Fig. 11. Gandinga old settlement and the investigated site (left) from the NE.

Tyrimų metu piliakalnio aikštelė išvalyta nuo krūmų ir menkaverčių medžių. Piliakalnį būtina įrašyti į NKVR.

Spėjamoje Gandingos dvarvietėje (6 pav.), kuri lokalizuota į V nuo Gandingos archeologinio komplekso, dešiniajame bevardžio upelio krante, sodybos darže, ištirtas 4 m^2 ploto ir iki 40 cm gylio šurfas. Aptiktas perartas dvarvietės kultūrinis sluoksnis su XVII–XIX a. radiniais: pasagos dalimi, kalvio darbo vinimis, keramikinės keptuvės kojele, žiestų puodų šukėmis (dalis puošta banguotu ir linijų ornamentais), koklių fragmentais (yra puoštas augaliniu ornamentu ir dengtas žalia glazūra), o žvalgant – daugiau panašių radinių bei dar viena keptuvės kojelė su dalimi jos dugno, kuris iš vidaus dengtas šviesiai ruda glazūra su gelsvu atspalviu (7–8 pav.). Gandingos dvarvietę reikia įrašyti į NKVR.

Gandingoje, archeologo Renaldo Augustinavičiaus pastebėtoje titnagų radimvietėje, esančioje Babrungo upės dešiniosios pakrantės kalvelėje, į Š nuo išaiškinto piliakalnio Ožkuprio, kalvoje, Š–P kryptimi ištirtos dvi po 10 m^2 ploto perkasos. Titnago dirbinių neaptikta, tik kelios žiestų puodų šukės, iš kurių viena plonasienė, šviesiai rudos masės, puošta banguotu ornamentu bei daug nuo ugnies suskeldėjusių akmenų. Perkasoje arimo sluoksnis tęsėsi iki įžemio 33–35 cm gylyje. Tiriant 4 m^2 dydžio ir 40 cm gylio (iki įžemio) šurfą į

0 2 cm

12 pav. Dirbiniai iš Gandingos radimvietės, vadinamos Pasklepiais: švininė kulka iš tirto šurfo ir pasagvinė bei vinys iš perkasos ir jos aplinkos. B. Dakanio nuotr.

Fig. 12. Artefacts from the Gandinga find spot, which is called Pasklepiai: a lead bullet from a test pit and a horseshoe nail and nails from the trench and its vicinity.

13 pav. Nausodžio piliakalnio II, vadinamo Pilale, tyrimai – perkasa iš viršaus, R pusės. B. Dakanio nuotr.

Fig. 13. The investigation at Nausodis hill fort site II, which is called Pilalė: the trench from above and the E.

P nuo radimvietės kalvelės viršaus, jos šlaito link pelkės apatinėje dalyje aptiktas senovės gyvenvietės kultūrinis sluoksnis su žalvariniu žiedu pastorinta priekine dalimi ir žiesta keramika. Jos dalis buvo su banguotų ir lygiagrečių linijų ornamentu, vienas pakraštėlis iš vidaus pusės dengtas žalia glazūra. Radiniai datuojami II tūkst. pirmąja puse ir viduriu. Taip pat rasta šviesiai rudos–oranžinės molio masės plytų fragmentų, molio tinko gabalų ir degusių akmenų, o žvalgant šurfo aplinką arčiau pelkės, rasta žalvarinio papuošalo (lankinės segės?) dalis (9–10 pav.), šlaite – daugiau žiestų puodų šukių. Gyvenvietė chronologiškai, matyt, yra Babrungo upės ardyto piliakalnio, vadinamo Ožkupriu, tąsa aukštoje Babrungo upės pakrantėje, prie vandens (11 pav.). Ją taip pat reikia įrašyti į NKVR.

Gandingos spėjamame kapinyne, vadinamame Pasklepiais, esančiame į R nuo aptiktos senovės gyvenvietės, Babrungo upės dešiniojo kranto terasoje, miške ištirta 10 m^2 dydžio perkasa ir 4 m^2 šurfas. Šurfe aptikta didelė apvali senovinė netaisyklingos formos 1,6 cm skersmens kulka, o perkasoje ir šalia jos – matyt, nuo čia stovėjusio pastato – dvi kalvio darbo vinys ir pasagvinė (12 pav.). Pasklepių dabartiniai vietiniai gyventojai nebežino. Galbūt jie yra senovės gyvenvietės vietoje, nes bulviarūsiai buvo kasti minėtoje Babrungo upės kranto terasos R gale, ten, kur rasta kulka, – yra kelių jų liekanos.

Į ŠR nuo Nausodžio piliakalnio su gyvenviete, Babrungo upės kairiojoje pakrantėje, giliame jo slėnyje yra didelė kalva, laikoma piliakalniu, alkakalniu ar priešpiliu. Kalvos aikštelės, kuri R–V kryptimi buvo 85 m ilgio ir iki 64 m pločio, R dalyje Š–P kryptimi ištirta 10 m^2 ploto ir iki 30 cm gylio perkasa (13 pav.). Joje aptikta lipdytų puodų grublėtu ir lygiu paviršiumi 1,5 cm storio šukių (ištęstos S formos skerspjūvio 8 mm storio pakraštėlis bei profiliuotos 1,6 cm storio sienelės fragmentas) (14 pav.). Perkasoje įžemio paviršių beveik ištisai dengė natūraliai gulintys įvairaus dydžio akmenys. Piliakalnis būdingas I tūkst. antrajai pusei. Jį irgi būtina įrašyti į NKVR.

0 2 cm

14 pav. Nausodžio piliakalnio II, vadinamo Pilale, radiniai iš tirto šurfo – lipdytinė keramika. B. Dakanio nuotr.

Fig. 14. Finds from the test pit at Nausodis hill fort site II, which is called Pilalė: hand built pottery.

Žvalgant Gandingos piliakalnio gyvenvietės teritorijoje, besitęsiančioje V kryptimi iki 70 m nuo saugomos gyvenvietės V pakraščio (keliuko), aptikta išartų židinių (15 pav.), daug degusių akmenų, geležies gargažių, lipdytų bei žiestų puodų šukių, emalio karolis. Dalyje gyvenvietės ploto jos kultūrinis sluoksnis perartas giluminiais plūgais – tai parodė arime ištirtas 1 m^2 dydžio šurfas bei arimo vagose į paviršių vietomis išverstas įžemis. Ši piliakalnio gyvenvietės teritorijos dalis suskirstyta į 11 siaurų sklypų, kuriuose jau ruošiamasi statyboms. Piliakalnio gyvenvietės nustatytą dalį V reikia įtraukti į Gandingos piliakalnio su gyvenviete teritoriją ir toliau spręsti sodybų kūrimo ir kelių į jas tiesimo problemą šalia Gandingos kraštovaizdžio draustinio teritorijos (apie aptiktus radinius iškart buvo informuoti

paveldosaugos specialistai ir spaudos tarnybos, pateikti pasiūlymai).

Nustatyta senojo kelio vieta. Kelias prasideda į Š nuo piliakalnio, vadinamo Ožkupriu, ir griovos-upelio (čia, matyt, buvo brasta per Babrungą). Jis veda šios griovos Š šlaitu bei pakrantės kalva link senovės gyvenvietės teritorijos V pakraščio.

2008 m. pradžioje Gandingos piliakalnyje kažkas iškasė dvi duobes (apie tai informavo KPD Telšių teritorinio padalinio vadovas Antanas Eičas, bandęs nustatyti kaltininkus). Nuspręsta duobes užpilti atliekant fiksaciją – žvalgomuosius tyrimus.

Viena netaisyklingo stačiakampio formos duobė (ŠV–PR kryptimi iki 1,4 m ilgio, 0,9 m pločio ir centre apie 1,4 m gylio; PV jos šonas puslankiu išgaubtas į išorę) buvo iškasta piliakalnio didžiojo V pylimo Š gale, o kita (platesniu R galu, R–V kryptimi apie 1,45 m ilgio, 0,7–1,1 m pločio ir iki 0,95 m gylio) – aikštelės viduryje. Tyrimų metu piliakalnio pylime iškastos duobės vietoje suformuotas ***šurfas 1.*** Jis ŠV–PR kryptimi buvo duobės dydžio (0,9x 1,4 m), tik išlygintais šonais ir pastatintais kampais bei iškastu vienodo gylio dugnu (16 pav.). Tirtas šurfas nuo Babrungo paplauto ir išgriuvusio pylimo Š galo ŠR kryptimi buvo nutoląs per 5,5 m (krypties linija ėjo geodezinio ženklo apkasimo PR grioviu) ir nuo geodezinio ženklo vietos (duobės centro) – per 4,7 m ŠV kryptimi, pylimo Š galo viduryje, jo aukščiausioje vietoje (neskaitant pačiame Š pylimo gale supiltų žemių, išmestų kasant PR griovį geodeziniam ženklui). Šurfas tirtas iki 1,4 (P gale) – 1,45 (ŠV) m gylio. Šurfo ŠV galas jo ŠR šone buvo per 5 cm aukštesnis už PR, o ŠR šonas ŠV gale – 7 cm už PV. Šurfe per visą jo gylį ėjo vientisas pylimo sluoksnis – juoda rusvai pilko atspalvio puri žemė su smėlio priemaiša – tarsi miškožemis. Sluoksnyje buvo rudų žalsvo atspalvio puvenų ar juodų (lyg nuo smulkių angliukų arba organikos intarpų) bei daug smėlingų, dažniausiai horizontalių 7–10x12, 8x8, 3x5 cm dydžio intarpų. Jų daugiausia koncentravosi šurfo PR pusės apatiniame trečdalyje, o ŠV – viršutinėje dalyje. Šurfo ŠV šone, ties jo viduriu, 1,2 m gylyje toks tamsesnio sluoksnio pjūvis buvo nepilno pusapskritimio formos, 45 cm pločio ir nuo šurfo dugno 1,43 m gylyje į viršų tęsėsi 25 cm. Be abejo, šviesesni smėlingi sluoksneliai susidarė pilant pylimą, o organikos – nuo augalų šaknų ar pylimo metu. Šurfo R kampe 40x 40 cm dydžio iškasa įsigilinus į tokį pat vientisą pylimo sluoksnį iki 2,05 m gylio, iškasos dugne atsidengė trijų vidutinio dydžio (maždaug 15x20 cm) akmenų, sudarančių tarsi grindinį, paviršiai (giliau netirta, akmenys palikti savo vietoje). Kasant duobę ir tiriant šurfą išmestame grunte aptikta tik 18 akmenų; iš jų 9 degę (degę – nuo 1,5x2x4 cm iki 6,2x8x9 cm, nedegę – nuo 3x4x6 cm iki 6x9x11 cm dydžio). Jokių kitų radinių šurfe ir išmestame iš duobės grunte neaptikta. Patekę į pylimo sluoksnį degę akmenys rodytų, jog piliakalnio pylimas buvo pilamas jau apgyvendintoje vietoje.

Šurfas 2 suformuotas iškastos antrosios duobės vietoje, 35,3 m į PR nuo šurfo 1, pačiame piliakalnio aikštelės viduryje, žemiausioje vietoje – įlomėje. 1,45 m ilgio, 1,1 m pločio ir 65–70 cm gylio (duobė buvo iškasta gerokai į įžemį, iki 95 cm centre) šurfas tirtas V–R kryptimi (250°). Nuo paviršiaus maždaug iki 55 cm gylio – įžemio (priemolio) buvo tik pievos velėna ir pilkšvo atspalvio žemė bei smėlio priemaiša. Šurfo R gale 30 cm pločiu tęsėsi šios žemės sluoksnio netaisyklingo pusapskritimio formos iki 70 cm įgilėjimas į įžemį, o panašus, tik lėkštas, iki 55 cm gylio – šurfo PV kampe. Žemės

15 pav. Išartas židinys Gandingos piliakalnio gyvenvietės R dalyje. B. Dakanio nuotr.

Fig. 15. A ploughed up cooking pit in the E part of the Gandinga hill fort settlement.

16 pav. Šurfo 1 vieta Gandingos piliakalnio pylime iš PR pusės. B. Dakanio nuotr.

Fig. 16. Test pit 1, viewed from the SE, on the earthwork at the Gandinga hill fort site.

sluoksnyje, ypač iškart virš įžemio aptikta daug (apie 150) molio tinko – nuo labai smulkių trupinėlių (nuo 4x5,5x7 mm iki 8x9x14 mm) iki didesnių jo gabalų (jie nuo 1,7x1,8x3 cm iki 1,8x3,2x4,2 cm – ant 4 yra atsispaudusių rąstų žymės). Dar rasti 9 tinko gabalėliai, nuo 0,75x1,4x1,5 cm iki 1,05x2x2,7 cm dydžio, labai primenantys apsigludinusias lipdytų puodų šukeles. Jie tamsiai juodos ar pilkos su rusvu atspalviu (viena šviesiai ruda) molio masės, kurioje yra smulkiai grūsto granito priemaišų. Tačiau jos negausios, panašios kaip ir molio tinke. Be to, rasta 10 sukietėjusių nuo 0,7x0,8x1,2 cm iki 1,1x1,7x2 cm dydžio pavienių angliukų. Puodų šukių nerasta. Šurfo grunte ir iš duobės išmestose žemėse aptikti 4 degę nuo 1x2,2x 2,2 cm iki 3x5,6x7,2 cm dydžio akmenys bei 7 nedideli, nuo 3x4x5 cm iki 7x12x12 cm, akmenys (vienas jų nuskilinėjusiais kraštais, gali būti degęs). Šurfo 2 tyrimai parodė, jog piliakalnio aikštelėje intensyvesnis kultūrinis sluoksnis nesusidaręs arba perartas ilgalaikio arimo metu, nors žemoje vietoje jis turėjo būti užartas ir išlikęs.

The field evaluation at the Gandinga archaeological site

In 2007 „Senų Senovė", IĮ conducted an evaluation of unregistered objects located near the Gandinga hill fort site and settlement, i.e. the suspected Gandinga manor site, cemetery (called Pasklepiai), hill fort site II (called Ožkupris), and old settlement as well as Nausodis hill fort site II (Fig. 1). A 2 m^2 test pit was excavated on the hill fort site that is called Ožkupris (Fig. 2) and a defensive outwork ditch, a cooking pit, sherds of hand built pots with smooth and rough (?) surfaces (Fig. 3), and fragments of quern stones (Fig. 4) were discovered. The hill fort site has been disturbed (Fig. 5) and dates to the early 2nd millennium. A 4 m^2 area was excavated at the Gandinga manor site (Fig. 6) and a manor site cultural layer that had been disturbed by ploughing and contained 17th–19th century finds (Figs. 7–8) was found. A 20 m^2 area was excavated to the N of the Ožkupris hill fort site and finds were discovered which date from the first half and middle of the 2nd millennium (Figs. 9–10) and show that a settlement existed here (Fig. 11). A total area of 14 m^2 was excavated in the cemetery, which is called Pasklepiai, and iron nails and a horseshoe nail (Fig. 12) were found. A 10 m^2 area was excavated on the hill located to the NE of the Nausodis hill fort site and settlement (Fig. 13) and hand built pottery (Fig. 14) was discovered. In surveying the settlement at the foot of the Gandinga hill fort site, cooking pits that had been disturbed by ploughing (Fig. 15) were discovered. 2 arbitrarily dug pits were also recorded at the Gandinga hill fort site (Fig. 16).

Olegas Fediajevas

Gerulių piliakalnis ir papėdės gyvenvietė

2007 m. pratęsti žvalgomieji archeologiniai tyrinėjimai Gerulių (Alytaus r., Butrimonių sen.) piliakalnyje, jo papėdės gyvenvietėje ir jos prieigose (A75KP), pradėti 2006 m. (žr. *ATL 2006 metais*, V., 2007, p. 55–57). Kartu buvo įgyvendintas piliakalnio sutvarkymo ir pritaikymo lankymui projektas. Tvarkymo darbai pradėti piliakalnio aikštelėje, kur reikėjo išlyginti ir užpilti I Pasaulinio karo laikų apkasų griovį ir duobes. Siekiant išsiaiškinti bu-